

Előfizetési ár helyben
házhoz hordva
vidékre postán küldve

Egész évre — K
Fél évre — K
Negyed évre 60.000 K
Egy hónapra 20.000 K
Egyes szám ára 1000 K

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGŐTLEN POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő: Hankovszky Zsigmond.

Telefonszám: 141.

Felélős szerkesztő: Szabó Ambrus dr.

Megjelenik minden nap
hétfő és
ünneputáni nap kivételével
A lap szemléli és anyagi ré-
szét érintő összes kérdé-
mények a szerkesztőség vagy
kiadóhiv. címre küldendő
Szerkesztőség: Kálvini utca
V. ker., Kéttemplom-közs.

Az országos református Lelkészegyesület konferenciája Kecskeméten.

A vendégek érkezése.

Az ORLE konferenciájára és közgyűlésére ünnepnapokat jelent nemcsak a helybeli ref. egyházak, hanem egész Kecskemét városának. A rendezőség hítekkel kezdett meg, kezdte és lelkes agilitással folytatta a rendezés körüli tevékenységét. A legnehezebbnek látszó kérdés, az elhelyezés kérdése is kedvező megoldást nyert, mert nagy számban bejelentések történtek a nehéz viszonyok dacára is, felekezeti közbönség nélkül a vendégszerető lakosság köréből.

C ünnökön az összes vonatkozó értekezések a vendégek, sőt még, ma pánikban is sokan érkeztek. Az első nap az elhelyezés kérdését a város nevelőintézetének megtekintésével tett el. Délután ref. sajtótervezés volt, melyről külön fejezet szól.

A díszelő elismerés legszébb vívmányából említhetjük a Prot. Árasztó és Leányőr, melynek legjáról, lelkes, odaadó munkájáról hosszú beszámoló illenék írni. Mivel azonban szűkre szabott helyünk ebben korlátoz, csak annyit jegyeznünk fel, hogy a legkedvesebb barátságos otthonná változott a gondos női kezek a finom igényű felidőeltöltés hatalmas termáriumát, ahol meleg vendégszeretettel várja a gyűlések előirradi lelkészeket és a többi vendégeket minden időben és esze a sok mosolygó arcú és szűz pöttyös, és bájos női arca. Szívvel-lellekkel, odaadóan végzett, kedves munkáját millió és millió elismeréssel illelőzük a háttér vendégszerető részéről.

Sajtótervezés.

Mint egy labor, mozdult meg a Református Lelkészegyesület 1925. aug. 20-án tartott bizalmas sajtótervezésén, amelyet az egyházak főnökeivel Csikszék Sándor ORLE főtitkár, egyetemi tanár nyitott meg. Az értekezlet felvezetője dr. Kovács J. István, teológiai tanár, jegyzőbíró, Ruckey Albert, pécsi ref. lelkész választották meg. Több, mint száz fényes ref. lelki pásztor, számos nyomda és könyvkiadó vállalat jött el a meghívásra, úgy hogy képviselve jött minden református nyomda, könyvkiadóvállalat és az egyházi lapok szerkesztője.

A megnyitás és megalkulás után Csikszék Sándor, az ORLE főtitkára előadást tartott a világi napi sajtóinformálásáról, a sajtótervezésről és sajtópolitikáról. Szabó An. dr., Ilyés Kálmán, Hercegh Lajos, D. m. j. István, Cregedy Sándor, dr. Hetessy Kálmán, H. gy. j. Kiss Géza, Nadányi Miklós, vívő dr. Galambos Nándor és dr. Kovács J. István hozzászólásával élénk vita indult meg, melynek végén az értekezlet a református egyházi sajtóprogramját a következőképpen alapította meg.

a) **1. Sajtólapok.** A református egyház közönségének minden erejével meg kell szerezni a közéletben egy több milliós sajtó alapot kell összehozni. A módokat meg kell alapítani és részletes kivételt az ORLE vezetőségére bízott.

b) Ennek az alapnak a megvalósítására először meg kell segíteni, vagy átvenni kell a szociálpolitikai területen a szükség szerint új havi, heti és napilapokat.

c) Ennek az alapnak jelentősen kell támogatni minden református szellemű irodalmi problémák megoldásánál.

2. **Nyomdák.** a) Összeírni minden nyomda, mely a református egyháznak, vagy tevékenységét biztosítja van. Ugyanakkor azok is, melyeknek tulajdonosaik részben, vagy egészben protestánsok, kik megfelelő támogatás mellett hajlandók volnának a református szellemű sajtótermékek propagálására.

b) Ezeknek a nyomdákak egyháztársadalmi és közéleti támogatás szervezését kell. Ezeknek részletes tervezésével az ORLE vezetőségére bízott meg.

3. **Lapok.** a) Szükség van egy jó, református magyar szellemű heti naplóra.

b) Szükség van egy jó, református, magyar szellemű heti irodalmi, művelődési, társadalmi, családi lapra a művelődésszervezés számára.

c) Előrendő szükséglet egy napi, elcsúsztatott református szellemű napilap.

d) Szükségünk van egy igaz, rövid, látható, magyar szellemű s a kálvini etikán alapuló, nagy naplagra, melynek az előbbi mellékletje is lehetne.

e) Szükség van a nők, lányok, gyermekek, ifjak, közéleti, főiskolai, hallgatói, tanítói, tanárok, lelkészek számára incitáló különböző heti és havi lapokra.

f) Szükség van arra, hogy a hírteljesítő gyűléseket lapok egy közös orgánumban közzéadják. Addig is a vidéki lapok egy séges irányítására gond fordítani.

g) Szükség van egy központi hivatalos egyházi lapra.

4. **Sajtóiroda.** a) A református egyháznak szükség van egy központi református könyvtára, hol az összes közigazgatási jelentések, jegyzőkönyvek, fontosabb iratok és okmányok, valamint az összes magyar református egyházi lapok, más lapokból és folyóiratokból mindez, hol a református egyház, annak intézményeire vonatkozó feltevések, ügyintézés a fontosabb külföldi protestáns közigazgatási hivatalok, jelentések, lapok, folyóiratok, encyclopaediák s továbbá minden hazai egyháztársadalmi működés iránt egy nyomatott emléke, református írók művei, ezekre, más református sikerekre vonatkozó irodalom teljesen össze legyen gyűjtve. Egyházi törvények kötelezések az egyházi és társadalmi testületek, hogy minden nemű kiadványaikból két ingyen példányt bocsássanak a központi református könyvtár rendelkezésére.

b) Ennek a református könyvtárnak kapcsán megoldható a sajtóiroda kérdése is. E könyvtár vezetői, kezelői, kik minden támasdák ellen legamarabb rendelkezésükre megfelelő bizonyítási anyaggal, lennének a református sajtóiroda személye is.

c) Ez a sajtóiroda tartandó számomra minden támasdókat, valódi állításokat, melyek napilapok, folyóiratok hasábján, egyes művekben, vagy beszédekben, esetleg más úton érik a magyar kálviniizmust, vagy a

keresztyéniséget általában és gondoskodásokról annak szakszerű és alkalomszerű visszautasításáról.

d) Ez az iroda tájékoztatni a hazai és külföldi lapokat rendszeresen egyházi külső és belső hírekről, tevékenységéről és sikeréről.

e) Ez az iroda a református presbitériumot, egyházi és közéleti tevékenységét és népszerűségét a református egyháztársadalmi hírteljesítő, kik a református szellemű sajtótermékek támogatni; a gondoskodni róla, hogy egy-egy ilyen tevékenységét és támasdák ellen ezek az egyházakok főben külön is, mint előzetes, tilos hozsok.

f) Ez az iroda az egyetemes konvent központi irodájával paritell működne. Adig is, míg az egyetemes Konvent ezt a központi irodát felállítaná, az ORLE vezetőségére bízott meg a sajtóiroda felállítását.

g) Ez az iroda tartandó ébren egy református ezúttal, szellemű nyomdai működés feltételezése ügyét.

5. **Irodalmi társaság.** Kimondni az értekezlet, hogy a református szellemű irodából, mű- és szellemi, tudományos, szociológiai munkából és egyháztársadalmi vezetésünkben Arany, Tompa, vagy Bakssy nevével viselő irodalmi és tudományos társaság alapítása előkészítendő és felkérni a magyar protestáns irodalmi társaságok ennek megvalósítására.

6. **Könyvkiadóvállalat.** a) A református lélekszám és hírteljesítő utján a református iratok és könyvtérjeziest országosan szervezni kell.

b) Különböző gondot kell helyezniük a ponyvák szerkesztésére, mely uton mióta száma terjedhetne és támogatására számítot külsője, de benőjükben igaz református magyar szellemű lehetőségeket.

c) A közudatba kell bevésniük, hogy igaz magyar református ember semmi olyan művet, mozgalmat, lapot nem patiolhat, mely a kálviniizmus és a magyar nemzeti szellemet rontja, bomlasztja, támadja és veszélyeztet. Indifferens műveket, lapokat is csak úgy terjeszsen, ha azok református, magyar céljánk támogatására való készségükkel bíronyságot tettek.

Szabó Imre budapesti lélekszám az egyházi heti lapok feladatáról és munkafelosztásáról, dr. Seb-lyén Jenő budapesti teológiai tanár a kálviniizmus sajtópropagandáról szólott. Ez utóbbi feltevéseket, hogy az ő szerkesztésében megjelenő holland nyelvű magyar egyházi lap az egész holland közönségem magyar barátai tételeiben érvelt szerepet játszott. Az értekezlet az előadónak közönséget szavazott.

Dr. Kovács J. István javaslatát a könyvkiadás megszervezéséről, ugyancsak Teófi Zoltán kégyességi indítványát a népies irodalom tárgyában egyes tevékenységben el fogadta az értekezlet.

Az értekezlet javaslatát felett az ORLE hírteljesítő közgyűlése dönt s ugyanaz a közgyűlés fogja a sajtószervezetet intéz menyesen munkába állítani.

Boroshordók

50 literestől 80 hektoliteresig min. **Merkur RT.** Bethlen-körút 10. (a sétatér-
den mennyiségben a legolcsóbb árban) **betlen-körút 10. (a sétatér-
den mennyiségben) a legolcsóbb árban) kaphatók, ahol
előnyös feltételek mellett előjegyzést már most elfogadnak.**

Ma reggel 7 óraker istentiszteletre gyűlekeztek a konferencia vendégei és a hívek. Az ünnepi prédikációt Palmann Péter gyulai lelkész mondotta.

8 óraker kezdődött a konferencia, melynek első pontja a megalkotás volt. Egyhangúlag megválasztották a közgyűlés iramára szóló értekezést a tisztikart. A közgyűlés elnöke Csikszék Sándor dr. egyetemi tanár. Muraközy Gyula meleg szavakkal köszönte a konferenciát vendégeit. Az előzárás Csikszék Sándor vázlatos.

Az előadások sorozatát dr. Lencz Géza egyetemi tanár megkezdte, melyet dr. Lencz Géza egyetemi tanár megkezdte előadás volt. Tárgyul válassza elő a egyház, szociális, etnikus és a szociális ismereteket.

Csikszék Sándor a nemzetközi bibliai tanulók szekcióját sorakoztatva fel előadásban, rámutatván a bibliai ívtes megválasztásának okaira. Előadás lezárta a konferenciát, rámutatván a bibliai ívtes megválasztásának okaira. Előadás lezárta a konferenciát, rámutatván a bibliai ívtes megválasztásának okaira.

Délután tart tárgyalásokat követően a 3 óraker tagok részére. Este 6 óraker evangélicizációs istentisztelet a templomban. Részletes tájékoztató a további programot illetően lapunk más helyén közlünk.

Célközönlőn délután hat óraker, a református templomban evangélicizációs istentisztelet volt, amelyen a zsefűzős megjelent a templomban Hubay Mihály szilvásváradai református lelkész imádkozott és olvasott bibliát. Az egyházi beszédet Czeglyé Sándor lb. esperes győri lelkész, püspökkel tartotta profánai erővel és órási háttérrel. A perselypénzt az alkalmakkal épügy, mint az egész kongregációra ideje alatt, a Kálvinium árvaház javára adják.

Tájékoztató.

Augustus 22. Szombat.

Reggel 7 óraker istentisztelet a templomban tartja Gőnczy Béla vésztői lelkész. 8 óraker Nyilvános előadások folytatása. 1. Dr. Vass Vince tétel. Iszargöl: B p. tismus, methodismus, nazareitismus. 2. Dr. Erdős Károly lelkészéppé inlézetű igazságot: Aktuális egyháztörténelmi dátumok. 3. Kábel Endre bátoriméretű lelkész: Földönkívül poliká és a magyar református nép. 4. Sütő Kálmán megválasztott lelkész: Egyházunk anyagi sérélméi.

Közös ebéd 1 óraker.

Délután 3 óraker. Zárt tárgyalás az ORLE tagjai részvételével. Csikszék Sándor előadásban az egységese program folytatása és befejezése.

6 óraker. Evangélicizációs istentisztelet a templomban. Egyházi beszédet mond dr. Kovács J. István ref. theol. igazgató, theol. tanár. Énekel Szalontay Ferenc.

Este fél 8 óraker közös vacsora.

Ugy 21 óraker, pénteken, mint 22 én, szombaton délután belmissziói értekezlet világias (nők és férfiak) részére a Protestáns Egyesületben (Fráter utca 4) a következő programmal:

21 én, pénteken délután fél 3-óraker. Megnyitás. 1. Iszarkó Czeglyé Sándor, az ORLE elnöke. Az ORLE nevében az értekezletet üdvözli Csikszék Sándor. Megalkotás: Előadások: 1. Muraközy Gyula lelkész: Milyen iradalmi témákot olvasson a művelt református család? 2. Nyáry Pál pücsi lelkész: Mit lehet a papról, vagy más koroly keresztényről a gőnczi zsefűzőben? 3. Forgács Gyula sárospataki lelkész: A kereszténynek képe az újtestamentumban.

Augustus 22 én, délután 3 óraker. 1. Öllös Sarolta: A nő feladata a református nevelésben. 2. Pongrácz Jásnéne theol. tanár: A nő személyes bizonyosságát. Ennek alkalmi. 3. Dr. Viktor Gabriella tanár: A nő imádkozó életé.

Augustus 23. Vasárnap.

Reggel fél 9 re összegyűlékezés a kollektívák sérélmében, honnan háromnegyed 9 óraker együttes felvonulás — a lelkészek istentiszteletre. A templomban ünnepélyes istentiszteletre. Egyházi beszédet mond Janka Károly tisztánemű egyházkerületi főjegyző, nemz. igazgatói kfp-vezető. Predikációt előnté a keckesmeti Polgári Da-

loskör. Urvasorai beszédet mond dr. Baltazár Dezső püspök, az ORLE elnöke.

Délben az Ökológium felhába illesztett Jókai emléktábla leleplezése. Himmusz. Un nepi doka írta és emondja Baja Mihály debreceni lelkész. Énekel a keckesmeti Polgári Dalkör. Emlékbeszédet tart Muraközy Gyula keckesmeti lelkész. Az emléktáblát megőrzésre ávezei dr. Jód Gyula egyházközi dékán. Szózat.

Egy óraker közös ebéd. Ebéd után a Városi Múzeum megtekintése.

Délután 3 óraker az ORLE válasszómányi gyűlése a diszterben. (Zárt tárgyalás). Este 6 óraker. Válasszós ünnepély a templomban a következő programmal:

1. Közének: CXXXV. szolt. 1. vers. 2. Ina, bibliaolvasás. Forgács Gyula sárospataki lelkész.

3. Énekel az ORLE énekkara.

4. Kötelvényeiből felolvass Baja Mihály debreceni lelkész.

5. Orgonajáték. Árokháti Béla budapesti vallásos.

6. Megújodás és ebrésés jelei a magyar református Egyházban. Beszéd. Tartja. Ceglyé Sándor, az ORLE elnöke.

7. Énekel az ORLE énekkara.

8. Imáit és áldást mond Juhász László kőöri esperes.

9. Köének: XC. zs. 10. vers.

Közös vacsora fél 8 óraker.

8 óraker a városi színházban ünnepi előadás az ORLE tagjai részvételével. Előadás kerül a Protestáns Ifjúsági Egyesület rendezésében Rákosi Viktor »Elnémet Haragok« című színműve. Az előadás résztvevőinek felérésében a Kálvinium leányvárosi felérésében a Keckesmeti Protestáns Ifjúsági Egyesület javára fordították.

A szőlősgazdák küldöttsége a miniszterelnökhelyettesnél.

A borérdekltség naggyűlése.

A Keckesmeti Szőlősgazdák Egyesülete kezdeményező és irányító szerepet tölt be a borérdekltség szervezésében. A nyár folyamán tartott értekezletek, amelyek eredményeként számos vívmány mutathatnak fel, amely az egész ország szőlősgazdáinak javát szolgálja. A legutóbbi anket követeléseit a lapok híradása nyomán a fővárosi lapok átvették s azok józorszt a kormány más teljesítése. A határozati javaslatban azonban még több olyan pont foglaltatik, amelynek teljesítéséhez ragaszkodnak a gazdák. Éppen ezért a keckesmeti szőlősgazdák küldöttségét vezette Vass József népjóltéri miniszter, helyettes miniszter elnökhöz.

A küldöttséget szerdán délben fél egy óraker fogadja Vass József a népjóltéri miniszterben. A küldöttség tagjai voltak: Kingert Ede, Kocsis Pál, Gömörly József, Dunai János, Ádam János, Polyák József, Farkas Dezső, vezető Fáy István főispán és Zsilvay Tibor.

A szőlősgazdák nevében Zsilvay beszélt. Először megköszönte azokat az engedélyeket, amelyek a borérdekltség könyvnyerésére adógló lett a kormány, majd képte a többi sérélmek orvosait. A népjóltéri miniszter nagy megértéssel fogadta a keckesmeti kívánásait s megígérte, hogy azok a lehetőleg színter orvosait nyernék. Ezután mintegy fél óra egyeztetés bérrelgett Vass József a küldöttség tagjaival s érdeklődött a szőlők állásáról és egyéb szőlőügyi kérdésekről.

A keckesmeti gazdák követeléseit tette magévá az országos borérdekltesítési anket, amely ma délután 10 óraker kezdődött Budapestben a Köztelék nagyteremben. A naggyűlésen a borérdekltség minden ágára részvétel és így megjelentek a szőlősgazdák közül a borkereskedők és a vendéglősök is. A naggyűlés a borteremés és a borérdekltesítési érdekében követeli a borkeresztelési adómk felére való leállítását. A naggyűlés igen impozánsnak légeztek, mert azon az érdekltesítések az ország minden részéből nagy számmal vesznek részt.

Három miniszterium megszűntetése.

Megszűntült, kicsiny, szegény országunk minden téren lakóközönlőnek kell, mert kis terület, kevesebb lakosa nem bírhatja el a változatlan, sok naggyűlöbottól ami adminisztrációs terhet. Ezét határozta el a minisztertanács, hogy szűlepte az államhatalomban s megszűntet a felesleges és nékülözhető osztályokat. E rétegi szűkségessé a »B« lista, melyre sok érdemes és munkabíró tisztviselő került a hivatali főnökök véleménye alapján kidolgozott leléptési terveik és megállapítások szerint.

Mint értesülünk, a miniszteriumokon kívüli a népszövetségi főbiztos is kidolgozott egy leléptési tervet, mely három miniszterium megszűntetési hozza javaslatba.

A tervet színter megszűnt a külügyminiszterium és helyette — angol mintára — külügyi államtitkárság fog möködni a miniszterelnökség keretén belül. A megkonzultolt Magyarország nem bírja el ugyanis a jelenleg hatalmas külügyi szervezet, melynek több tényleges tisztviselője van, mint a naggyobb és kiterjedtebb külügyi szervezettel működő Franciaországunk.

Megszűntetni kívánja a főbiztos a honvédelmi miniszteriumot, melynek munka feladta a belügyminiszterium rendőri főosztályáé. Az összes karhatalom és fegyveres erők feletti intézkedési jogok a belügy hatáskörébe tartoznak. Ebben az esetben az országos főkapitány a tászkóra kibővílné. A tervet színter a népjóltéri miniszterium is megszűntet és ennek osztályai részben a kultusz, részben a belügyminiszteriumban nyúlnék elhelyezésre. A pénzügyminiszterium színter meg akarja szűntetni a főbiztos a felesleges ügyosztályokat.

A főbiztos terveinek keresztülvitele súlyos feladattá elé állítaná a kormányt, ha változtatások és enyhítések nékül akarná azokat megvalósítani. A tervet a legközelebbi ülésen, szeptember elején kerül tárgyalásra.

HIREK.

Naptár.

1925. augusztus 22. Szombat. Katholikus: Timóti st. — Protestáns: Menyhir. — Görög-ország: aug. 9. Mátyás. — Izraelita: 5685 Elul 8. Sottim. — Nap két 5 óra 04 perc, nyuszik 7 óra 01 perc. — Hold két 7 óra 46 perc, nyuszik 8 óra 34 perc. — Időjárás: Növekedni felfűtellet, a meleg csökkenésével, zivatarok nagy erőre hajnak.

A gyógszertárak közül augusztus hónapban Dömötör István (Rikóczi-ut), Corba János (Gáspár Andrács-ut) és Pauli Péter (Jókai-ut) gyógszertára tart éjszakai ügyetes szolgálatot.

— Evangélicizációs istentisztelet a ref. templomban pénteken délután.

Az ORLE konferencia tartamára hirdetett evangélicizációs istentiszteletek sorában pénteken délután 6 óraker, a ref. templomban egyházi beszédet mond dr. Sebestény Jenő theol. tanár, énekel Sarkadi Nagy József biharkeresztény lelkész.

— A debreceni sakkversenyen Johner győzött dr. Nagy ellen, Kmoch Mattison ellen, a Przeplorka — Steiner, Vukovics — Prokes, Asztalos — Seitz, Grünfeld — Vajda és a Havasi — Tartakover játszmák eldöntetlenül végezték. A verseny állása: Johner 6, Kmoch 5 1/2, Tartakover 5, dr. Nagy, Grünfeld 4 1/2, Vukovics, Seitz 4, Havasi, Prokes 3 1/2, Vajda, Mattison 3.

— Baleset Sajnálton baleset történt tegnap délután a kiképzési konferencia vendégeinek bevonnakora. A Nagykörsi utcán végighaladó kocsi sorban egy óres kocsit felborult s egy utána haladó kocsi bele ütközött. A kocsiiban Nagy Károly mekő hitoktatónakészült ölt, aki az arcn szennvedett hirtelen összeesett. Szerencsére nagyobb baj nem történt s megnyugtatóan kööljök, hogy Nagy Károly lelkész már a konferencián is résztvesz.

